

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України
(ЦДАМЛМ України)

ФОНД № 1170

Лазебник

Юхим Антонович

(1912 – 2006)

український журналіст

ОПИС № 1

справ постійного зберігання

1944 – [1991]

Київ 2015

Зміст

	№№ од. зб.	№№ арк.
Передмова		3 – 4
Список скорочень		5
Іменний покажчик		6
I. Творчі документи Лазебника Ю.А.	1 – 4	7 – 8
II. Документи до біографії Лазебника Ю.А.	5 – 9	8 – 9
III. Зображувальні документи	10 – 14	9 – 10
Додаток № 1		11

Передмова

Лазебник Юхим Антонович, український журналіст, народився у 1912 році в селі Боровиків Звенигородського району Черкаської області в сім'ї селянина-бідняка.

Уже в 16 років пішов працювати. Протягом 1928 – 1934 років працював робочим на шахті Криворізького рудника, секретарем комітету комсомолу рудника, завідуючим відділом Криворізького міського комсомолу. Потім два роки відслужив у лавах Червоної Армії. Після демобілізації працював літературним співробітником та завідуючим відділом редакції газети «Червоний гірник» у місті Кривий Ріг.

Із 1938 по 1941 рік був кореспондентом газети «Комуніст» – органу ЦК КПУ по Вінницькій області, а з 1941 по 1944 рік – завідуючим відділом, членом редколегії республіканських газет «Комуніст» та «Радянська Україна».

Протягом 1944 – 1953 років працював відповідальним редактором обласної газети «Радянська Волинь» (м. Луцьк), потім – заступником завідуючого відділом пропаганди ЦК КПУ (1953 – 1957), відповідальним редактором республіканської газети «Робітнича газета».

У 1950 році Лазебник Ю.А. закінчив екстерном історичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. Згодом там же працював старшим викладачем, потім – професором кафедри журналістської майстерності і літературного редагування.

У 1964 році на здобуття вченого ступеня доктора філологічних наук захистив дисертацію на тему «Проблеми літературної майстерності в журналістиці».

У 1975 році перейшов працювати до Київського державного інституту культури ім. О.Є. Корнійчука. Там він очолював кафедру дитячої літератури і бібліотечної роботи з дітьми, читав курс лекцій з української дитячої літератури, керував науковою роботою кафедри, проводив роботу з підготовки науково-педагогічних кадрів.

Основний напрямок наукової діяльності Лазебника Ю.А. – теорія публіцистики і психологія художньої творчості.

Він є автором 36 опублікованих наукових праць. Основні з них: «Проблеми літературної майстерності в журналістиці» (1963), «Нове у розвитку радянської преси» (1960), «И таланту нужна наука» (1966), «Проблеми науки про публіцистику» (1967) та ін.

Лазебник Ю.А. є одним із творців школи журналістики в СРСР. Він неодноразово читав лекції з журналістики в ряді зарубіжних країн.

Крім наукової роботи активно займався громадсько-політичною діяльністю. Був членом Правління Спілки журналістів СРСР, головою Правління Спілки журналістів УРСР, членом Ради Державної республіканської бібліотеки для дітей УРСР, членом Ради видавництва «Веселка», членом Української республіканської ради профспілок та правління товариства «Знання» УРСР.

Лазебник Ю.А. – «Заслужений працівник вищої освіти УРСР». За багаторічну наукову та громадську роботу нагороджений орденами «Знак Пошани» (1945), «Трудового Червоного Прапора» (1948, 1962, 1971) та медалями.

Помер Лазебник Ю.А. у 2006 році.

До ЦДАМЛМ України документи творчої спадщини були передані в 1991 році особисто фондоутворювачем.

Передана незначна частина документів творчої діяльності – декілька статей із проблем літературної майстерності в журналістиці, про літературно-мовну політику в Україні та на суспільно-політичні теми (1960 – [1991]).

Документи до біографії складаються з біографії Лазебника Ю.А., посвідчення члена Спілки журналістів СРСР, квитка депутата Волинської обласної ради трудящих, посвідчень про роботу та нагородного листа для присвоєння звання «Заслужений працівник вищої освіти УРСР» (1944 – 1980-ті).

Зберігаються у фонді також і зображувальні документи. Це індивідуальні фотографії Лазебника Ю.А. та в групі з Чечель А.П., дружиною, Гончаром О.Т., Ільченком О.Є., [Стельмахом М.П.] та іншими особами (1963 – 1969).

Фонд невеликий за обсягом і нараховує 39 документів. Після описування документів укладено опис справ постійного зберігання № 1 на 14 одиниць зберігання за 1944 – [1991] роки.

Документи у розділах та підрозділах систематизовано за структурно-хронологічною ознакою. Їхній фізичний стан в цілому задовільний.

Опис укладено згідно з методичним посібником «Робота з документами особового походження» (К., 2009).

Передмову склав:

головний науковий співробітник
відділу довідкового апарату
та обліку документів
20 квітня 2015 р.

Н.С. Возна

Список скорочень

авториз.	авторизований
б/д	без дати
газ.	газета
журн.	журнал
ім.	імені
ін.	інші
КПУ	Комуністична партія України
м.	місто
маш.	машинопис
проф.	професор
р.	рік
СРСР	Союз Радянських Соціалістичних Республік
стор.	сторінка
УРСР	Українська Радянська Соціалістична Республіка
ЦК	Центральний комітет

Іменний покажчик

	№№ од. зб.
Гончар О.Т.	12
Ільченко О.Є.	12
[Стельмах М.П.]	12
Чечель А.П.	11

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням експертно-перевірної
комісії ЦДАМЛМ України

22.05.2015 р. Протокол № 5

ФОНД № 1170

Лазебник

Юхим Антонович

(1912 – 2006)

український журналіст

ОПИС № 1

справ постійного зберігання

1944 – [1991]

Надходження згідно з актом № 141 від 30.10.1991.

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати документів	Кіль- кість доку- мен- тів	Кіль- кість арку- шів	При- мітки
I. ТВОРЧІ ДОКУМЕНТИ ЛАЗЕБНИКА Ю.А.					
Статті					
1.	«Відчуження. Як робився поділ суспільства на «наших» і «не наших». Трагедія і уроки цього поділу», «Rukopis naroda». На суспільно-політичні теми. Авториз. маш., стор. з журн. «Кветі». Чеська мова	1960, [1991]	2	29	

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати документів	Кількість документів	Кількість аркушів	Примітки
2.	«О развитии мастерства в советской журналистике», «И таланту нужна наука», «Журналист как интеллигент», «Право быть флагманом». Про проблеми літературної майстерності в журналістиці. Окремі стор. з журн. «Журналіст», «Советская печать» та ін.	1966 – 1969	4	13	
3.	«Український ренесанс», «Світло й тіні у мовній історії України», «Щербицький і українська мова». Про літературно-мовну політику в Україні. Вирізки з газ. «Культура і життя», «Літературна Україна»	9 жовтня 1988 – 23 серпня 1990	3	4	
* * *					
4.	«Перечень основных научных трудов проф. Лазебника Ефима Антоновича». Бібліографія. Маш.	1980-і	1	5	
II. ДОКУМЕНТИ ДО БІОГРАФІЇ ЛАЗЕБНИКА Ю.А.					
5.	Біографія та біографічна довідка. Маш.	15 грудня 1966, [1967]	2	4	
* * *					
6.	Посвідчення працівника Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, газет «Советская Украина», «Радянська Волинь», «Робітничка газета»	12 січня 1944 – 13 жовтня 1967	4	12	

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати документів	Кількість документів	Кількість аркушів	Примітки
7.	Посвідчення члена Правління Спілки журналістів СРСР та квиток депутата Волинської обласної ради трудящих	1950, б/д	2	5	
8.	Довідка з відділу кадрів [редакції газети «Рабочая газета»] для поїздки до Англії	[1960-і]	1	1	
9.	Нагородний лист Київського державного інституту культури ім. О.Є. Корнійчука для присвоєння Лазебнику Ю.А. звання «Заслужений працівник вищої освіти УРСР»	[1980-і]	1	1	
III. ЗОБРАЖУВАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ					
10.	Індивідуальні фотографії Лазебника Ю.А.	1963 – 1970	4	4	
Фотографії Лазебника Ю.А. в групі з різними особами					
11.	Із Чечель А.П., дружиною, та невстановленими особами під час поїздок до Болгарії, Польщі, Чехословаччини, Швейцарії	1963 – 1968	7	7	
12.	Із друзями по перу: Гончаром О.Т., Ільченком О.Є., [Стельмахом М.П.] та ін.	1965, 1966, 1969	3	3	
13.	Із невстановленими особами під час перебування в Англії на Міжнародній конференції журналістів. Лондон	1969	2	2	

№№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати документів	Кількість документів	Кількість аркушів	Примітки
14.	Серед учасників наради авторського активу «Робітничої газети» та з акторами Львівського театру ім. М. Заньковецької	1969, б/д	3	3	

В опис № 1 внесено 14 (чотирнадцять) одиниць зберігання з № 1 по № 14 – 39 (тридцять дев'ять) документів на 93 (дев'яносто трьох) аркушах.

Опис склав:

головний науковий співробітник

відділу довідкового апарату

та обліку документів

Н.С. Возна

20 квітня 2015 р.

Прийнято на постійне зберігання до ЦДАМЛМ України 14 (чотирнадцять) одиниць зберігання – 39 (тридцять дев'ять) документів на 93 (дев'яносто трьох) аркушах.

Документи передав:

головний науковий співробітник

відділу довідкового апарату

та обліку документів

Н.С. Возна

Документи прийняв:

начальник відділу забезпечення

збереженості документів

Т.М. Снежкова

09 червня 2015 р.

Додаток 1
до опису 1
фонду 1170

Список
літератури, переданої до ЦДАМЛМ України згідно з актами
№ 141 від 30.10.1991.

№№ з/п	Автор і назва	Кіль- кість	Інвен- тарний №	Примітки
1.	Лазебник Ю.А. Власний кореспондент газети. – К.: КДУ, 1956.	1	62041	
2.	Лазебник Ю.А. Молодість народного Китаю: Нотатки журналіста. – К.: Держполітвидав, 1959.	1	62042	
3.	Лазебник Ю.А. Серце нашого друга. – К.: Київ. обл. книж.-газ. вид-во, 1962.	1	62043	
4.	Лазебник Ю.А. Творчість і догматизм у пресі. – К.: Держполітвидав, 1956.	1	62044	

Всього до списку внесено 4 (чотири) назви друкованих видань у 4 (чотирьох) примірниках з № 1 по № 4.

Список склав:
завідувач сектору
друкованих видань
20 квітня 2015 р.

О. С. Алексеєнко